

Моніторинг думок, оцінок та уподобань підлітків та молоді 14-24 років щодо досвіду консультивання та тестування на ВІЛ

Балакірева О., к. соціол. н., (УІСД ім. О. Яременка)
Бондар Т., к. соціол. н., (УІСД ім. О. Яременка)
Сакович О., (ЮНІСЕФ)

Методологічні засади

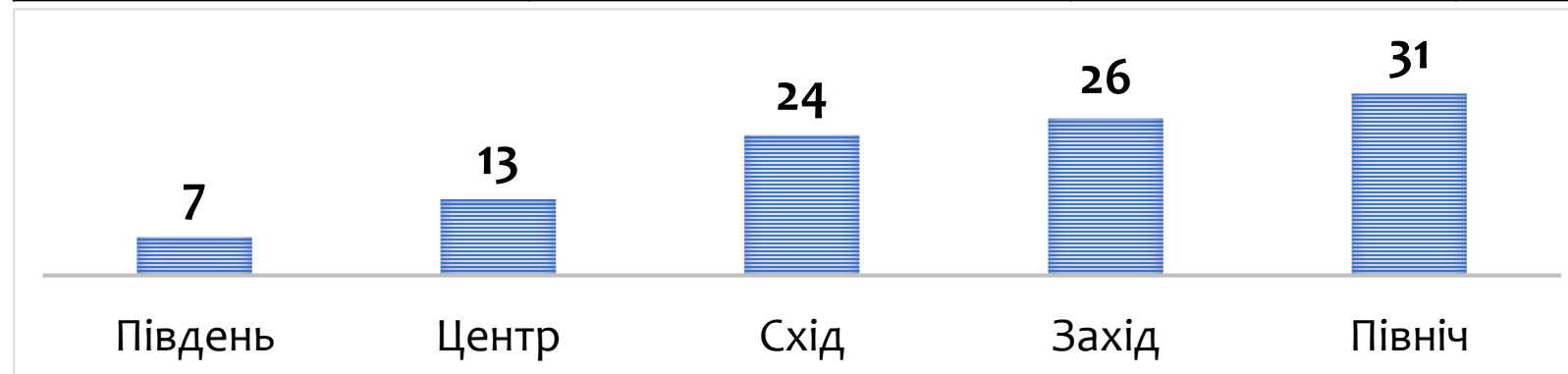
- **Методологія:** ВООЗ (http://whqlibdoc.who.int/publications/2010/9789241599962_eng.pdf)
- **Мета - вивчення думок та оцінок підлітків та молоді щодо:**
 - потреб та уподобань в питаннях проходження КіТ
 - досвіду проходження КіТ та якості наданих послуг
 - основних бар'єрів (нормативні, організаційні, психологічні) проходження КіТ
 - умов для поліпшення доступності послуг КіТ
- **Метод опитування:** індивідуальна анонімна структурована онлайн-анкета, з використанням платформи для створення та проведення онлайн-опитувань Survey Monkey
- **Географія дослідження:** 24 області України (включаючи території, непідконтрольні Уряду України), м. Київ, АР Крим
- **Канали рекрутингу:** зацікавлені сторони

Характеристика цільової групи

Підлітки та молодь, зокрема з груп ризику віком від 14 до 24 років:

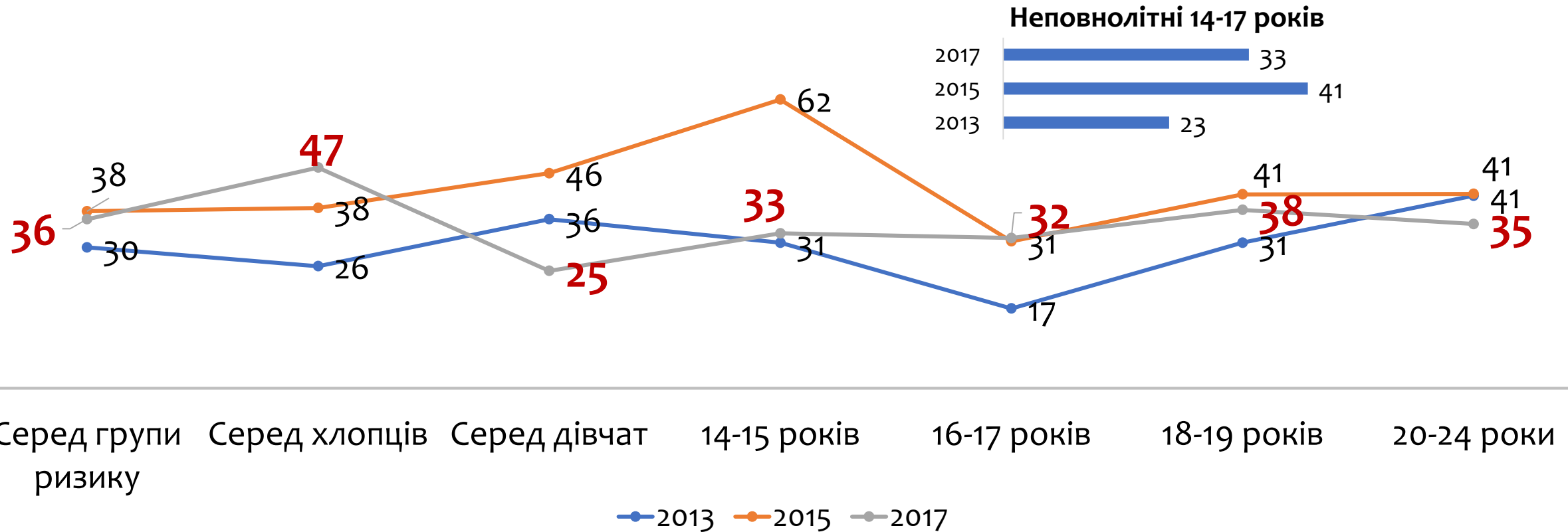
- навчаються у загальноосвітніх школах, школах-інтернатах, ПТНЗ, ВНЗ I–II, III–IV рівнів акредитації
- перебували в центрі соціально-психологічної реабілітації, притулку
- клієнти партнерських організацій (державних та НУО), які:
 - впроваджували інтервенційні моделі направлені на роботу з підлітками та молоддю в мм. Київ, Одеса, Львів, Дніпропетровськ, Запоріжжя, Миколаїв, Маріуполь (проекти ЮНІСЕФ, 2012-2015 рр.)
 - надають профілактичні послуги щодо запобігання ВІЛ-інфекції підліткам та молоді

Хвилі опитування	Всього опитаних	Хлопці	Дівчата
I хвиля (2013)	971	483	488
II хвиля (2015)	1439	639	800
III хвиля (2017)	2234	496	1738

Макрорегіон проживання
опитаних, %

Рівень обізнаності щодо шляхів передачі ВІЛ

Інтегрований показник знань залишається в середньому на рівні 34% (2013 - 30%, 2015 р - 38%, 2017 році – 35%).

Низьким знання залишаються щодо таких шляхів передачі ВІЛ, як:

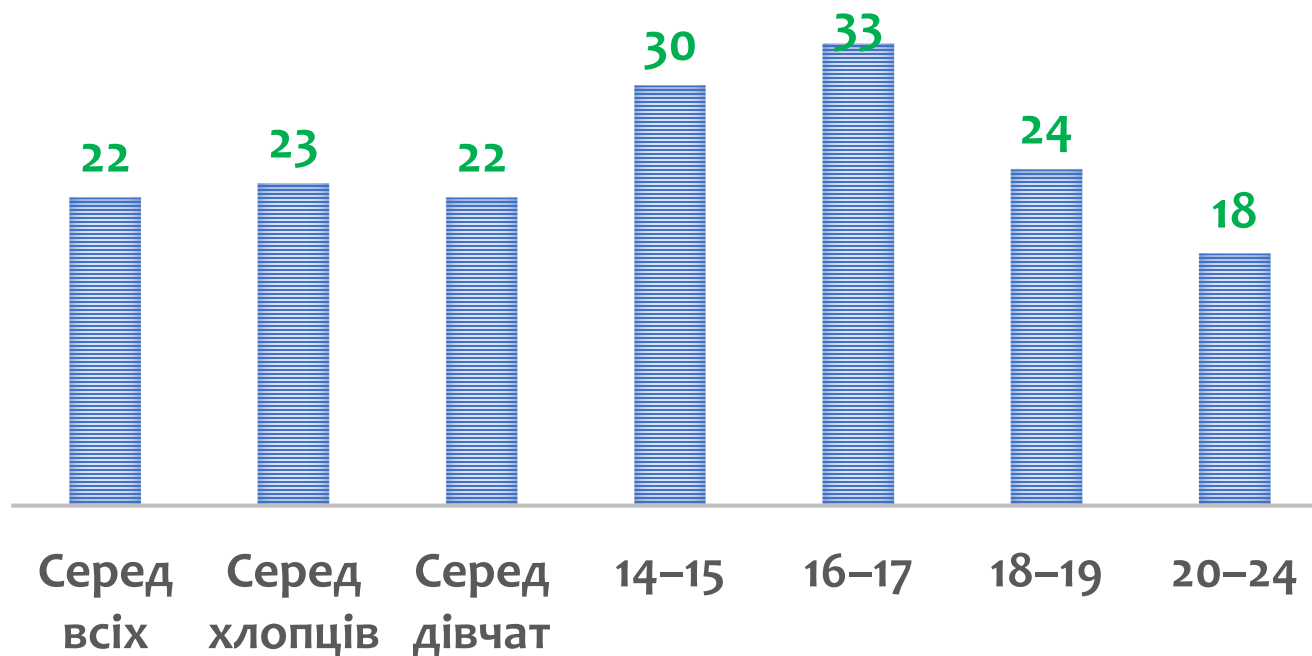
- від матері до дитини під час вагітності (65%)
- під час пологів (48%)
- грудного вигодовування дитини (55%).

Досвід тестування на ВІЛ за останні 12 місяців

Серед підлітків 14-19 років:

- **21%** з числа загалу підлітків
серед хлопців – **31%**
серед дівчат – **17%**
- **44%** серед тих, хто належить до групи ризику
серед хлопців – **54%**
серед дівчат – **35%**

НЕ отримали результат тестування на ВІЛ останнього разу (серед тих, хто мав досвід тестування) %

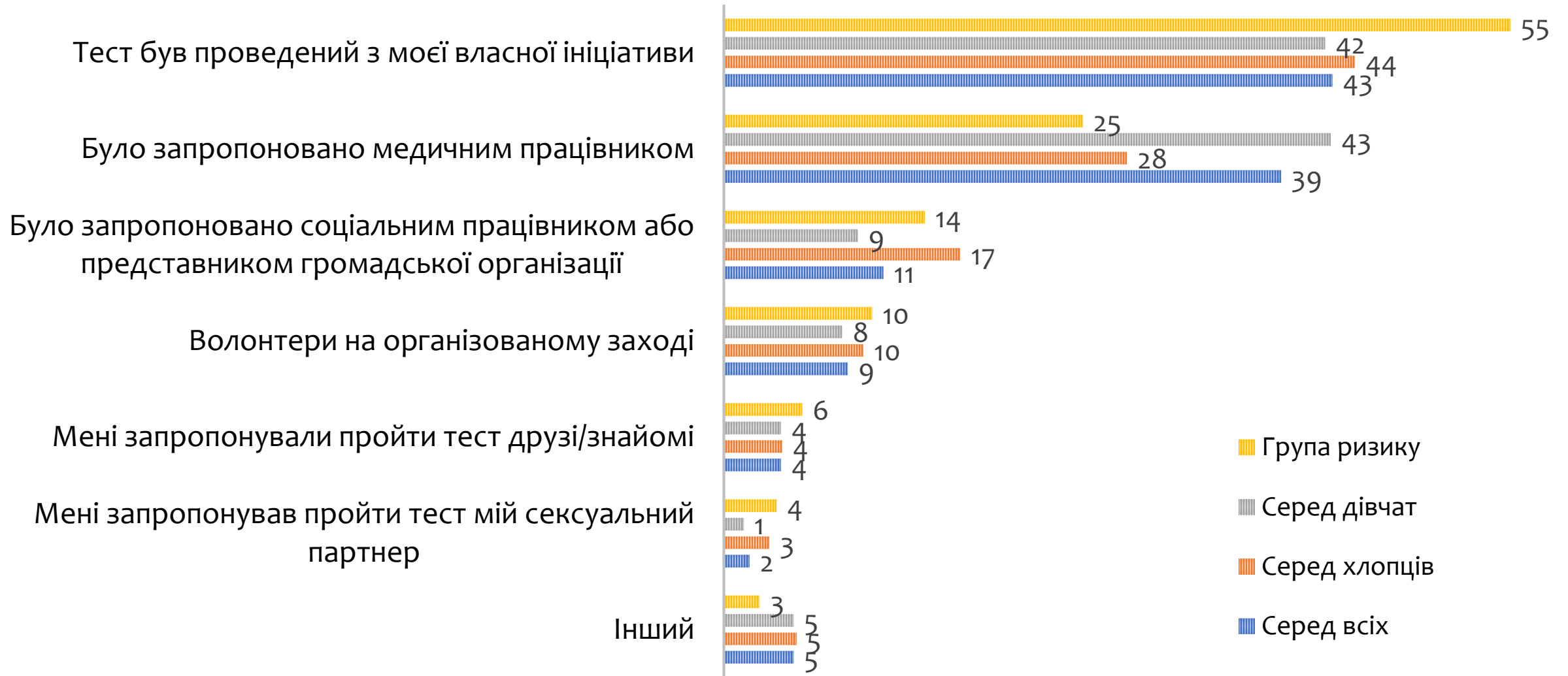
Бар'єри доступності послуг КіТ

	Серед усіх	Група ризику (12%)	Підлітки 14-17 років
Відсутність пропозиції тестування на ВІЛ та знання про місце проходження			
Ніколи не пропонували пройти тест на ВІЛ	61,4	57,6	67,1
Невідомо, де можна пройти тест	29	39,4	27,7
Відсутність потреби			
Ніколи про це не замислювався(лась)	51,4	56,6	54,2
Вважають, що мають дуже малий ризик бути інфікованим(ою) ВІЛ	49,2	42,4	49,2
Страх дізнатися про статус, розголошення ВІЛ-статусу			
Навіть якщо мають ВІЛ, бажаю цього не знати	3	9,1	2,4
Побоювання, що медичні працівники можуть повідомити батькам про результат тесту	3,4	9,1	5,8
Побоювання негативної думки оточуючих і друзів, якщо вони дізнаються, що я здаю тест на ВІЛ	5,6	15,2	6,7
Страх, що можуть поставити на облік у медичному закладі	3	11,1	2,4
Страх здавати аналізи через можливе зараження			
Страх, що під час проведення тесту можуть заразити	13,2	15,3	12,5
Страх здавати будь-які аналізи	9,8	18,2	11
Низька поінформованість про умови надання послуг КіТ			
За тест треба було платити гроші	5,4	11,1	5,6
повідомили, що без згоди батьків неповнолітнім тест не проводять	2,3	0	6
Відсутність документів, які засвідчують мою особистість (паспорт тощо)	1,8	3,0	4,5
Інше	3,3	5,1	2,4

Бар'єри дотримання принципів та умов КіТ

Серед тих, хто мав досвід тестування	2013		2015		2017	
	Всі (18%, N=191)	ГР (16%, N=154)	Всі (37%, N=538)	ГР (18%, N=265)	Всі (42%, N=934)	ГР (12%, N=262)
ПОРУШЕННЯ ПОРЯДКУ						
Тест на ВІЛ НЕ БУВ АНОНІМНИМ	33	29	40	20	45 ↑	29 ↑
НЕ надано передтестове консультування	31	22	25	12	32	20
НЕ отримали післятестового консультування	25	29	41	15	54 ↑	34 ↑
Не отримали результатів тестування	7	7	5	4	8	2
Не питали про вік підлітка	17	14,5	29	27	18 ↓	13 ↓
ПРАВА						
Не сказали, що у підлітка є право відмовитись від проходження тестування	23	19	18	11	21	11
НЕ ПИТАЛИ у підлітка дозволу на проведення тестування	17	13	9	4	11	5
Вимагали показати дозвіл батьків на проведення тестування	8	9	4	3	11 ↑	6,5 ↑
ДОСТУП						
Тестування на ВІЛ було платним	18	19	12	6	16 ↑	8 ↑
НОРМИ						
Підлітки змушені були приховати свій вік	8	10	2	3	2	2

Мотиви тестування на ВІЛ (1)

Розподіл відповідей на запитання: «Хто запропонував тобі пройти тестування на ВІЛ останнього разу %»

Мотиви тестування на ВІЛ (2)

Чому ти вирішив(ла) пройти тестування на ВІЛ?	Серед усіх	Група ризику
Хотів(ла) знати свій ВІЛ-статус	44	55
Мені це було потрібно для подання документів на навчання, роботу, візу тощо	30	24
У зв'язку з вагітністю	10	2,5
Був випадковий секс без презерватива	6,8	20
Після нанесення тату, пірсінгу	3,6	2,5
Вживав(ла) ін'єкційні наркотики, використовув(ла) голки та шприци, якими користувались інші люди для вживання наркотиків ін'єкційним шляхом	0,6	3,7

Пріоритетні кроки

- Продовження моніторингу думок та оцінок підлітків та молоді щодо доступності та якості КіТ.
- Профілактичні послуги– **сфокусовані, доступні і дружні** до підлітків.
- **Мотивування до тестування на ВІЛ**, зокрема поширення інформації щодо можливості тестування підлітків на ВІЛ **з 14 років**.
- Розвиток системи **ефективної переадресації** підлітків відповідно до їхніх медико-соціальних та психологічних потреб.
- Надання **сфокусованих профілактичних послуг**, які відповідатимуть потребам підлітків.
- Підвищення **кваліфікації фахівців**, які надають послуги підліткам.
- Розглянути можливість запровадження постійного моніторингу думок та оцінок підлітків щодо доступності та якості медичних послуг в умовах реформування системи охорони здоров'я.

Публікації проекту:

- 1) Комплексне дослідження мотивації та доступності ДКТ на ВІЛ для дітей та молоді : [аналіт. звіт / Балакірева О. М. та ін.] ; ЮНІСЕФ, Укр. ін-т соц. дослідж. ім. О. Яременка. — К. : КІС, 2013. — 124 с.
https://www.unicef.org/ukraine/ukr/3_ukr_complexne_doslidzheniya_motivacii.pdf
- 2) Думки, оцінки та уподобання підлітків щодо консультування і тестування на ВІЛ / О. М. Балакірева, Т. В. Бондар, К. М. Нагорняк, С. З. Сальніков, О. Т. Сакович; ГО «Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка», Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ). – К. : Поліграфічний центр «Фоліант», 2015. – 72 с.
<https://www.unicef.org/ukraine/ukr/Report-ForWEB.pdf>

Дякуємо за увагу!

ГО «Український інститут соціальних досліджень імені О. Яременка»

01011, Україна, м. Київ,

вул. Панаса Мирного, 26, оф. 210

Голова правління: **Балакірева Ольга Миколаївна** – bon@ief.org.ua

Директор: **Бондар Тетяна Василівна** – t.bondar@uisr.org.ua

Тел. (044) 501–50–75

Тел./факс: (044) 501–50–76

http: www.uisr.org.ua

e-mail: info@uisr.org.ua